

Fylkesmannen i Telemark

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Guri Ravn, 35 58 61 71

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer:	2014.003.I.FMTE
Saksnummer:	2014/3898
Dato for kontroll:	14.10.14

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn:	Telemark Kildevann AS	Bedriftsnr.:	972 385 151
Postadresse:	Molandsmyren Industriområde, 3870 Fyresdal	Foretaksnr. (morselskap):	866 409 242
Besøksadresse:	Molandsmyren Industriområde, 3870 Fyresdal	Telefon/ e-post:	35 06 70 60 /mail@tkv.no
Bransjenr. (NACE-kode):	11.070 Produksjon av mineralvann, leskedrikker og annet vann på flaske	Kommunenr / kommune.:	0831 / Fyresdal
		Anleggsnr.:	0831.0001.01
		Tillatelsesnr.:	1996.078.T

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten:	Nils Vidar Pettersen, Håvard Hillestad Ron Teunissen (deler av kontrollen)	Fra Fylkesmannen:	Guri Ravn
-------------------	---	-------------------	-----------

Kontrollomfang:

Kontrollen er ikke en uttømmende kontroll innen Fylkesmannens tilsynsområde, men er avgrenset til:

- Oppfølging av tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven, spesielt utslippskontroll
- Håndtering av farlig avfall (lagring, merking, deklarerings, levering etc.)
- Oppfølging av disse temaene i internkontrollen

Kontrollrapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen i forhold til:

- Avfallsforskriften
- Forurensningsforskriften
- Internkontrollforskriften
- Tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 2 avvik* under kontrollen. Det er gitt 1 anmerking. Se nærmere omtale inni rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Det vises til frister for tilbakemelding i denne rapportens oversendelses brev.

Skien   24.10.2014   Guri Ravn
sted   dato   Fylkesmannen i Telemark

(etter fullmakt, rapporten er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift)

* Avvik og anmerking er definert på side 2 i rapporten

Definisjon - avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven og/eller produktkontrollloven og/eller forskrifter hjemlet i disse eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelsen.)

Definisjon - anmerkning:

Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Informasjon om kontrollgebyr:

Fylkesmannen kan fastsette gebyrer for arbeid med tillatelser og kontroller, jf forurensingsforskriftens kapittel 39. Nærmere informasjon om dette kan fås via <http://lovdata.no/for/sf/md/td-20040601-0931-103.html>. Se vedtak om gebyr i oversendelsesbrevet.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt:

Dersom Fylkesmannen ikke mottar den skriftlige tilbakemeldingen innen den fristen som er fastsatt, har vi mulighet for å fatte vedtak om tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73 og/eller produktkontrollloven § 13. En eventuell tvangsmulkt kan fastsettes som et engangsgebyr eller et løpende dagsgebyr som gjelder så lenge en tilbakemelding, som godtgjør at avvik kan lukkes, ikke er mottatt.

Aktuelt regelverk:

Aktuelle hjemler for avvik som avdekkes gjennom kontrollen finnes i følgende regelverk:

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), av 6. desember 1996 med senere endringer
- Lov om forurensinger og om avfall (forurensningsloven), av 13. mars 1981, med senere endringer
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11 Farlig avfall, av 1. juni 2004, med senere endringer
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 09.01.1977 med senere endringer
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), av 07.01.2004 med senere endringer
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 22.03.96 og sist endret 20.11.13

Se lover og forskrifter på Miljødirektoratet sin hjemmeside www.miljodirektoratet.no eller via www.regelhjelp.no.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Virksomheten har mangelfull internkontroll

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, andre ledd. Pkt. 7

Grunnlaget for avviket er beskrevet nedenfor (avviket er ikke basert på en fullstendig gjennomgang av internkontrollen).

Grunnlag for avviket:

Virksomheten har ikke skriftlige rutiner for drift og vedlikehold av utjevningsbassengene, justeringstanken og måleutstyret eller for gjennomføring av utslippskontrollen.

Kommentarer

Det er et krav i tillatelsen og i internkontrollforskriften at virksomheten skal ha skriftlige rutiner som sikrer at virksomheten oppfylder kravene i tillatelsen og lover og forskrifter på forurensningsområdet. Dette innebærer at virksomheten må utarbeide rutiner for drift og vedlikehold inkl. kalibrering, av utstyr som utjevningsbassengene, justeringstanken og måleutstyret samt for gjennomføring av utslippskontrollen.

Fylkesmannens forventninger til virksomhetens oppfølging og tilbakemelding

Oppdaterte rutiner for drift og vedlikehold av utjevningsbassenger, justeringstank og måleutstyr og rutiner for gjennomføring av utslippskontrollen skal sendes Fylkesmannen innen fristen.

Avvik 2: Virksomheten oppfylder ikke kravene i tillatelsen

Avvik fra: Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven - Telemark Kildevann, datert 22.03.96 og sist endret 20.11.13, vilkår 11.1-11.3

Grunnlag for avviket:

Virksomheten har ikke utarbeidet et nytt måleprogram for utslipp til vann slik det er satt krav om i vilkår 11 i tillatelsen. Frist for å utarbeide et slikt måleprogram var 01.07.14.

Kommentarer:

Virksomheten fikk i fjor endret sin tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven. Det ble da satt krav om at virksomheten på bakgrunn av kravene i tillatelsen skulle utarbeide et nytt måleprogram for utslipp til vann innen 01.07.14. Fylkesmannen vil påpeke at det i den nye tillatelsen ikke er satt spesifikke krav for antall målinger per år. Kravet er at målingene skal være representative. Virksomheten må selv finne frem til hva som er tilstrekkelig antall målinger for å kunne dokumentere at kravene i tillatelsen overholdes. Vi viser her til Miljøverndirektoratets Veileder M-6/2013 Industrielle måleprogram. Hvordan sikre god kvalitet på utslippsdata og til Miljødirektoratets faktaark TA-2748 Forventninger til industriens utslippskontroll.

Fylkesmannens forventninger til virksomhetens oppfølging og tilbakemelding:

Et oppdatert måleprogram for utslipp til vann skal utarbeides og sendes Fylkesmannen innen fristen.

Anmerkninger

Fylkesmannen har gitt følgende anmerkninger:

Anmerknning 1: Virksomheten har ikke levert farlig avfall siden mars 2013

Kommentarer: Virksomheten har deklarasjonsskjema som viser at d har levert farlig avfall i 2011, 2012 og sist i mars 2013. Ifølge avfallsforskriftens § 11-8 om leveringsplikten skal farlig avfall leveres til godkjent mottak minst sier en gang i året. Det står også i virksomhetens rutine for farlig avfall at farlig avfall skal leveres minst 1 gang pr. år. Virksomheten må sørge for at alt farlig avfall blir levert til godkjent mottak minst en gang i året og at avfallet deklarerer ved levering.

Andre Forhold:

Vi minner om at virksomhetens internkontroll og tilhørende rutiner til enhver tid skal være oppdatert og tilpasset de aktiviteter virksomheten har. I følge internkontrollforskriftens § 5, 2. ledd pkt. 8 skal virksomheten foreta en systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt. Det skal kunne dokumenteres at dette er gjort. Vi minner også om at virksomheten skal ha et avvikssystem og en risikovurdering som også omfatter ytre miljø.

ANNEN NYTTIG INFORMASJON:

Informasjon om farlig avfall og kjemikalier

Farlig avfall inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier som ikke skal håndteres sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall på avveier kan føre til at miljøgifter spres og hoper seg opp i naturen. Spredningen kan skje gjennom forurenset sigevann fra deponier eller gjennom utslipp av forurensete avgasser, slagg eller aske fra forbrenningsanlegg. Dersom farlig avfall kommer ut i avløpsnett, kan det gjøre at Kloakkrensningssystemene ikke fungerer som de skal slik at mer forurensning kommer ut i sjø og vassdrag.

”Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall” (avfallsforskriften) har i kapittel 11 regler for farlig avfall. Her er det regler for forsvarlig oppbevaring med videre av farlig avfall (§ 11-5), krav om tillatelse (§ 11-6 og § 11-7), leveringsplikt (§ 11-8), deklarerer (§ 11-12) og tilsyn (§ 11-15). I tillegg fins regelverk knyttet til bestemte typer farlig avfall. Dette gjelder blant annet for batteri, spillolje, oljeholdig avløpsvann, PCB-holdig avfall som kondensatorer og isolerglassvinduer og lignende.

Informasjon om hvilke kjemikalier som er regulerte/forbudte fins i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) og i Reach regelverket. Reguleringer fins blant annet på bromerte flammehemmere, kortkjedede klorparafiner, kadmiumforbindelser, nonyl- og oktylfenol og deres etoksilater.

Det finnes lenker til aktuelle lover og forskrifter på Miljødirektoratets hjemmeside www.miljodirektoratet.no eller via www.regelhjelp.no

Informasjon om internkontroll (HMS)

Internkontroll (HMS) er et system med oversikter, rutiner og dokumentasjon som skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene som er satt i helse-, miljø og sikkerhetslovgivningen. Ved utarbeidelse av et slikt system skal virksomheten systematisk gå igjennom alle ledd av driften og kartlegge risikoen i forhold til de ansattes helse og sikkerhet samt påvirkningen på ytre miljø. Innen forurensningsområdet vil det blant annet gjelde oppbevaring av alle typer avfall og farlig avfall, levering av avfall og farlig avfall til godkjent mottak, eventuelle utslipp fra virksomheten til jord luft og vann samt støy og lukt, innkjøp, oppbevaring og bruk av kjemikalier. Det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet skal tilpasses forholdene i virksomheten, og omfanget vil følgelig variere fra virksomhet til virksomhet. Viktige faktorer her er risikobildet og antall ansatte.

Informasjon om substitusjonsplikten

Produkter som inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier kan forårsake skader på naturen og på menneskers helse. De som bruker slike produkter i yrkesmessig sammenheng har plikt til å finne ut om det finnes alternative produkter/kjemikalier som forårsaker mindre skade på naturen og menneskers helse som kan benyttes. Denne plikten gjelder både for brukere i privat og offentlig sektor, og i produksjonsvirksomheter og i tjenesteytende virksomheter.

Informasjon om noen av dine plikter som produksjons- eller tjenesteytende virksomhet når det gjelder håndtering av kjemikalier, avfall og farlig avfall:

- Virksomheter skal ha oversikt over hvilke kjemikalier/kjemiske produkter som benyttes.
- Virksomheten skal ha oppdaterte sikkerhetsdatablader for alle kjemikalier/kjemiske produkter som benyttes.
- Virksomheten skal dokumentere at det systematisk gjøres vurderinger av kjemikaliene/kjemiske produktene de bruker med tanke på å bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier/kjemiske produkter med mindre farlige kjemikalier og kjemiske produkter jf. produktkontrollen.
- Virksomheten skal levere alt farlig avfall til godkjent mottak.
- Virksomheten skal levere alt farlig avfall til godkjent mottak minst en gang hvert år når den totale mengden farlig avfall overstiger 1kg pr år.
- Virksomheten skal ved levering av farlig avfall fylle ut deklarasjonsskjema og oppbevare dette skjemaet som dokumentasjon på at avfallet er deklarerert og levert til godkjent mottak.
- Virksomheten skal oppbevare farlig avfall på en sikker måte, med sikring mot uvedkommende (barn, dyr etc.) og ytre påvirkning som vær og vind og med mulighet for oppsamling ved evt. uhell og spill. Avfallet skal være synlig merket.